

POSLUŠANJE KLASIČNE GLASBE

NIKA KLANEČEK

Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta, Maribor, Slovenija
nika.klanecek@student.um.si

V tem poglavju bomo spoznali, kako poslušanje klasične glasbe vpliva na razvoj otrok. Pri tem bomo izpostavili, da poslušanje te zvrsti glasbe, tako doma kot v šoli, vpliva na njihov kognitivni, čustveni in socialni razvoj. Ker se v domačem okolju klasična glasba večkrat zapostavlja, smo učitelji tisti, ki jo moramo v pouk vključiti načrtovano in z vsemi fazami poslušanja. Spoznali bomo tudi, da imajo otroci v večini klasično glasbo radi, čeprav je ne poslušajo doma. Ne smemo pa se omejiti samo na pouk glasbene umetnosti, saj ima poslušanje klasične glasbe (v ozadju) pozitiven učinek prav tako pri ostalih predmetih.

DOI

[https://doi.org/
10.18690/um.pef.3.2025.27](https://doi.org/10.18690/um.pef.3.2025.27)

ISBN

978-961-286-993-9

Ključne besede:

klasična glasba,
poslušanje,
razvoj,
glasbena umetnost,
medpredmetno
povezovanje



Univerzitetna založba
Univerze v Mariboru

DOI
[https://doi.org/
10.18690/um.pef.3.2025.27](https://doi.org/10.18690/um.pef.3.2025.27)

ISBN
978-961-286-993-9

Keywords:
classical music,
listening,
development,
music lesson,
interdisciplinary connection

LISTENING TO CLASSICAL MUSIC

NIKA KLANEČEK

University of Maribor, Faculty of Education, Maribor, Slovenia
nika.klanecek@student.um.si

This chapter explores how listening to classical music impacts children's development. It highlights the effects of this type of music, both at home and in school, on children's cognitive, emotional, and social growth. Given that classical music is often overlooked in the home environment, it becomes the teacher's responsibility to incorporate it into lessons, ensuring it is carefully planned and includes all stages of active listening. The chapter also reveals that most children enjoy classical music, even if they are not exposed to it at home. Moreover, the benefits of classical music should not be confined to music lessons alone, as listening to it in the background has a positive impact on other subjects as well.



University of Maribor Press

1 Uvod

Glasba igra vse pomembnejšo vlogo v vsakdanjem življenju tako odraslih kot otrok. Tehnološke in družbene spremembe druge polovice 20. stoletja, kot so vpliv radia, televizije in socialnih omrežij, so močno preoblikovale način, kako ljudje doživljamo glasbo. Za otroke je poslušanje glasbe pogosto vsakodnevna dejavnost, pri kateri sodelujejo na različne načine in z različnimi nameni. V domačem okolju se otroci pogosto sami odločajo, katero zvrst glasbe bodo poslušali, pa tudi, kje in s kom jo bodo delili. Po drugi strani pa jim poslušanje glasbe v šolskem okolju predstavlja neko formalno dejavnost, ki je vnaprej določena in ima vnaprej določene cilje (Boal-Palheiros in Hargreaves, 2001). Slovenski Učni načrt za glasbeno vzgojo (2011) opredeljuje poslušanje kot eno izmed treh glavnih področij glasbenih dejavnosti. Poslušanje glasbe v šolskem okolju igra pomembno vlogo pri celostnem razvoju učencev, saj spodbuja njihove kognitivne, čustvene, socialne in ustvarjalne sposobnosti, prav tako pa omogoča učencem, da razvijajo sposobnosti kritičnega mišljenja, estetske občutljivosti in globljega razumevanja glasbenih pojavov.

2 Poslušanje klasične glasbe

Švagelj (2013) pravi, da s poslušanjem glasbe vplivamo na otrokov čustveni razvoj, razvoj estetske kulture in glasbenih sposobnosti. Z dejavnostjo poslušanja želimo pri otroku:

- poglobljati in oblikovati njegovo željo po poslušanju glasbe,
- spodbujati veselje in ugodno počutje ob poslušanju glasbe,
- vplivati na njegovo čustveno občutljivost,
- razvijati sposobnost pozornega poslušanja ter
- postopoma razvijati osnove estetskega glasbenega okusa (Švagelj, 2013).

Učni načrt za glasbeno vzgojo (2011) poudarja, da je cilj poslušanja glasbe predvsem razviti pozornega poslušalca, ki zna izbrati primerno glasbo za različne priložnosti. Učitelj mora pri tem skrbno načrtovati vse faze poslušanja: motivacijo, večkratno poslušanje in naloge, ki spodbujajo izražanje občutkov. Pri tem pa je tudi pomembno, da učitelj izbira različne vsebine in zvrsti glasbe. Ena izmed primernih in priporočenih zvrsti glasbe, s katero se učenci čez leta srečujejo v šolskem okolju, je klasična glasba. Afshari (2018) pravi, da klasična glasba izhaja iz tradicije zahodne

kulture in vključuje tako versko kot posvetno glasbo, delimo pa jo lahko na naslednje časovne delitve:

- renesansa,
- barok,
- klasicizem,
- romantika in
- 20. stoletje (Afshari, 2018).

2.1 Kako otroci dojemajo klasično glasbo?

Raziskava M. Švagelj (2013) je pokazala, da mnogim otrokom klasična glasba ne ustreza, saj je niso vajeni, ker zahteva popolno intelektualno in čustveno udeležbo posameznika. Kljub temu da so rezultati raziskave pokazali, da je takšna zvrst glasbe v domačem okolju precej zapostavljena, pa je zanimivo ravno to, da je večini otrok po drugem poslušanju postala klasična glasba všeč (Švagelj, 2013). Po drugi strani pa raziskava, ki sta jo opravili Holler in Gogolewska (2022), že v osnovi kaže na to, da v večini otroci radi poslušajo klasično glasbo in bi si je želeli poslušati več – ne glede na to, kakšne občutke imajo do določenih skladb (ali se jim zdijo vesele, žalostne ipd.). To je lahko posledica dviga ravni dopamina, ki ga povzroči poslušanje klasične glasbe (Nguyen, 2014).

2.2 Poslušanje klasične glasbe in medpredmetno povezovanje

Poslušanje klasične glasbe je priporočljivo ne samo pri pouku glasbene umetnosti, temveč tudi pri ostalih predmetih. O'Sullivan (2009) pravi, da lahko klasična glasba, predvajana v ozadju, pomembno vpliva na učno okolje. Poslušanje klasične glasbe Mozarta se je pri pouku matematike izkazalo za pozitivno, saj se je povečala motivacija učencev za učenje matematike, hkrati pa so se izboljšali tudi učni rezultati. Predvajanje Mozartove klasične glasbe ima prav tako pozitiven učinek na sodelovalno učenje – učenci so bolj motivirani in sproščeni, kar privede do boljšega medsebojnega sodelovanja in posledično boljših učnih rezultatov (Amany idr., 2021). Klasična glasba pa ne vpliva le na posameznikove učne rezultate, temveč tudi na njegovo vedenje. Raziskava White (2007) je pokazala, da je klasična glasba v ozadju učence ne le motivirala, temveč je tudi privedla do tega, da so naloge reševali

bolj zbrano in s pozitivno naravnostjo. To pomeni, da klasična glasba v ozadju pozitivno vpliva na razred kot celoto (White, 2007).

3 Zaključek

Poslušanje glasbe ima ključno vlogo pri razvoju otrok, saj vpliva na njihov čustveni razvoj, glasbene sposobnosti in estetski okus. Klasična glasba, čeprav včasih težje sprejeta zaradi svoje zahtevnosti, se mnogim otrokom po večkratnem poslušanju zdi prijetna in koristna. Poleg tega pa klasična glasba (v ozadju) pozitivno vpliva na učne rezultate in motivacijo, ne le pri glasbeni umetnosti, temveč tudi pri drugih predmetih. Raziskave so pokazale, da glasba, kot je Mozartova, povečuje motivacijo, zbranost in sodelovanje med učenci. Klasična glasba prav tako izboljšuje vedenje v razredu, saj spodbuja zbranost in pozitivno atmosfero.

Literatura

- Afshari, F. (2018). A Comprehensive Study on Classical Music and Comparison with other Music Styles, Types and Genres. *IV. Uluslararası mesleki ve teknik bilimler kongresi*, Erzurum Technical University. (Pdf) A Comprehensive Study on Classical Music and Comparison with other Music Styles, Types And Genres
https://www.researchgate.net/profile/Faraz-Afshari/publication/329586522_A_COMPREHENSIVE_STUDY_ON_CLASSICAL_MUSIC_AND_COMPARISON_WITH_OTHER_MUSIC_STYLES_TYPES_AND_GENRE_S/links/5c209f8792851c22a341f9f9/A-COMPREHENSIVE-STUDY-ON-CLASSICAL-MUSIC-AND-COMPARISON-WITH-OTHER-MUSIC-STYLES-TYPES-AND-GENRES.pdf
- Amany, S. N., Wulandari, A. E., Agustini, A. S. in Midyanti, H. I. (2021). The Role of Classical Music on Math Learning Methods for Elementary School Students. *Indonesian Journal of Music Research, Development, and Technology*. 1(1), 12–21. DOI: 10.17509/interlude.v1i1.68637
- Boal-Palheiros, G., Hargreaves, D. (2001). Listening to music at home and at school. *British Journal of Music Education*. 18(2), 103–118.
https://www.researchgate.net/publication/231929091_Listening_to_music_at_home_and_at_school
- Holler, A., Gogolewska, M. (2022). How children experience classical music. *Televizjon*. 28–32.
https://izi.br.de/english/publication/televizion/35_2022_E/Holler_Gogolewska-How_children_experience_classical_music.pdf
- Nguyen, A. (2014). Using Classical Music to Increase Productivity in Elementary School Students with Attention Deficit Hyperactivity Disorder. *Undergraduate Research Posters*.
<https://core.ac.uk/download/pdf/51286654.pdf>
- Švagelj, M. (2013). Poslušanje različnih zvrsti glasbe. *Didakta*. 22(164), 61–63.
<https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-N13Q9H0Q/003dc846-53b7-49a2-a068-bfbd6e9fb7c/PDF>
- Učni načrt. Program osnovna šola. Glasbena vzgoja. (2011). Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.
https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Osnovna-sola/Ucni-nacrti/obvezni/UN_glasbena_vzgoja.pdf

- White, K. (2007). *The Effects of Background Music in the Classroom on the Productivity, Motivation, and behavior of Fourth Grade Students* [Magistrska naloga, Columbia College]. Semantic Scholar
<https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED522618.pdf>